STIGMA

7° Τεύχος

«Νέο Τοπίο Χρηματοδοτήσεων για τις Επιχειρήσεις του 21ου Αιώνα»

Περιεχόμενα

Εκ της Συντάξεως	σελ. 3
Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι στη σύγχρονη επιχείρηση	σελ. 4-5
Επιλογή από ποικίλες μορφές χρηματοδότησης με χρήση δεικτών	σελ. 6-7
Το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Ανάκαμψης	σελ. 8-9
Νέος Αναπτυξιακός Νόμος 4887/2022	σελ. 10-11
Τα Κριτήρια ESG και η Σημασία τους για την Επιχείρηση	σελ. 12-13
Πρόταση Βιβλίου	σελ. 14
Αντί Επιλόγου	σελ. 15

Ιδιοκτησία –Έκδοση SIGMA Α.Ε.

Τηλ.: 2651083180 – 181,

3° χλμ. Ε.Ο. Ιωαννίνων – Αθηνών, Ιωάννινα

e-mail: info@sigma-consultants.eu

www.sigma-consultants.eu

7° Τεύχος

Επιμέλεια Έκδοσης Περιοδικού:
Επιστημονική Ομάδα SIGMA Α.Ε.
stigma@sigma-consultants.eu

Υπεύθυνος Έκδοσης Περιοδικού:
Σπιτιέρης Ευστράτιος

Ομάδα σύνταξης περιοδικού :
Λάγκα Γλυκερία
Καλύβα Μαρίνα
Κλαουδάτου Κρίστυ

Για οποιονδήποτε σχολιασμό, για αποστολή άρθρων – κειμένων προς δημοσίευση και για την άμεση ενημέρωσή σας όσον αφορά τα νέα τεύχη, επικοινωνήστε μαζί μας στο stigma@sigma-consultants.eu

*Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ **ΔΩΡΕΑΝ**

«Νέο Τοπίο Χρηματοδοτήσεων για τις Επιχειρήσεις του 21ου Αιώνα»

Ο εκσυγχρονισμός απαιτεί οικονομικούς πόρους, ορθολογική ιεράρχηση της διάθεσης των πόρων και αμετάκλητη προσήλωση στην εξυπηρέτηση του επιχειρησιακού οράματος. Ο κόσμος των επιχειρήσεων φαίνεται να αλλάζει σταδιακά.

Τα πρώτα δείγματα εκμοντερνισμού αρχίζουν να διακρίνονται στις δομές, στη λειτουργία και στη ροή των κεφαλαίων. Οι κλάδοι της οικονομίας δειλά δειλά διαχωρίζονται με βάση την προσδοκία ανάπτυξης και με αυτά τα χαρακτηριστικά γίνονται πρωταγωνιστικοί στην απορρόφηση νέων επενδύσεων και επιδοτήσεων. Η ενέργεια, ο τουρισμός και η ναυτιλία είναι αντιπροσωπευτικά παραδείγματα. Το Ταμείο Ανάκαμψης παράλληλα, έρχεται να εδραιώσει το πλαίσιο με το οποίο η αγορά αφήνει πίσω της την δεκαετή κρίση των τοξικών δανείων και την ύφεση των κοινωνικών περιορισμών της υγειονομικής κρίσης. Νέες ανάγκες αναδύονται για τις επιχειρήσεις. Η εφαρμογή ανανεωτικών επιχειρησιακών πλάνων και οι συνεργασίες των οντοτήτων διαφορετικών κλάδων είναι κάποια από τα εργαλεία, τα οποία την περίοδο που ξεκινά θα μας είναι απαραίτητα.

Μελετώντας τη θεματολογία του τεύχους ένας επιχειρηματίας λαμβάνει σημαντικά ερεθίσματα για την επιχειρηματικότητα του αύριο. Επίσης αποκτά γενικές γνώσεις για το πως θα αξιοποιήσει τα οικονομικά δεδομένα που διαθέτει και τα χρηματοδοτικά εργαλεία. Τέλος αντιλαμβάνεται τη σημαντικότητα όλων των παραγόντων στο εξωτερικό αλλά και εσωτερικό περιβάλλον μιας οντότητας, τα οποία μπορούν να διαδραματίσουν αξιοσημείωτο ρόλο στην αποδοτικότητα και την ανάπτυξη της.

Πιο συγκεκριμένα, στο έβδομο τεύχος του περιοδικού μας παρουσιάζονται και αναλύονται οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι που αφορούν την επιχείρηση και γενικότερα την αγορά την περίοδο που διανύουμε. Αντίστοιχη αναφορά γίνεται στους χρηματοοικονομικούς δείκτες και τον ρόλο τους στην άντληση των κεφαλαίων παράλληλα με τις πρακτικές που καλείται ο επιχειρηματίας να έχει υπόψιν του με στόχο τη βελτίωση των δεικτών αυτών και την υλοποίηση νέων επενδύσεων. Στη συνέχεια συστήνεται στους αναγνώστες μας το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Ανάκαμψης με τους πυλώνες που αφορά και υποστηρίζει όπως επίσης και οι λεπτομέρειες του πρόσφατα ψηφισμένου και δημοσιευμένου Αναπτυξιακού Νόμου 4887/2022. Το τεύχος μας ολοκληρώνεται με ένα άρθρο αφιερωμένο στα ESG κριτήρια, τη βιωσιμότητα και την αξία των εφαρμογών τους.

Σας ευχαριστούμε
Καλή Ανάγνωση

Παπανικολάου Νικόλαος
Οικονομολόγος, Msc

"Οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι στη σύγχρονη επιχείρηση"

Σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον ο κίνδυνος αποτελούσε και συνεχίζει να αποτελεί μια σημαντική παράμετρο της σύγχρονης επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η αβεβαιότητα που επικρατεί και γίνεται εντονότερη το τελευταίο διάστημα λόγω πολλών παραγόντων (όπως π.χ. η ύπαρξη του πληθωρισμού και η πανδημία του κορονοϊού), έχουν συμβάλλει στην όλο και πιο δυσχερή θέση του σύγχρονου επιχειρηματία. Ωστόσο, η αναγνώριση του εκάστοτε κινδύνου της αγοράς κρίνεται αναγκαία προκειμένου να εξασφαλιστεί η ασφάλεια των κεφαλαίων της επιχείρησης, η οποία επιτάσσει τον έγκαιρο προγραμματισμό των επενδυτικών αποφάσεων του επιχειρηματία. Από τα πρώτα στάδιά της μια επιχείρηση, αλλά και για τη μετέπειτα ανάπτυξή της, θα χρειαστούν κεφάλαια που είτε θα καταβληθούν από τον ίδιο τον επιχειρηματία (ίδια κεφάλαια), είτε θα αναζητηθούν από εξωτερικούς φορείς. Η ανάγκη για ξένα κεφάλαια όμως τείνει πολλές φορές να ξεπερνά τα ίδια κεφάλαια που έχουν αρχικά επενδυθεί από τα μέλη της επιχείρησης. Σαν αποτέλεσμα, η επιχείρηση μπορεί εύκολα να εκτεθεί σε έναν αρκετά υψηλό χρηματοοικονομικό κίνδυνο που μπορεί να αποβεί ως και καταστροφικός για τη μετέπειτα βιωσιμότητά της.

Το ύψος του δανεισμού είναι ένας από τους πιο συχνούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους που αντιμετωπίζει το σύνολο των επιχειρήσεων. Όταν ένας επιχειρηματίας αναζητά την εξεύρεση χρηματοδότησης από χρηματοοικονομικούς οργανισμούς δημιουργεί ταυτόχρονα μία επιπλέον υποχρέωση – την αποπληρωμή του ποσού προς το φορέα αυτό. Παράλληλα, όμως, ελλοχεύει ο κίνδυνος να δημιουργηθούν μια σειρά κινδύνων, που αν δεν έχει αξιολογήσει σωστά ο επιχειρηματίας, να δυσχεράνουν ακόμα περισσότερο τη θέση της επιχείρησης. Τέτοιοι κίνδυνοι, για παράδειγμα, μπορεί να είναι η μη σωστή επιλογή δανείου που θα εξυπηρετήσει καλύτερα την κατάσταση της επιχείρησης, αλλά και ο κίνδυνος της διακύμανσης των επιτοκίων. Για παράδειγμα, ένα δάνειο με κυμαινόμενο επιτόκιο συνήθως δημιουργεί μια επιπρόσθετη αβεβαιότητα στον επιχειρηματία ως προς το ύψος της αποπληρωμής των υποχρεώσεών της στο μέλλον. Επίσης, άλλη μορφή δανείου, και ανάλογα με τις ανάγκες της, θα συνάψει μια μικρή επιχείρηση και άλλο τύπο δανείου θα συνάψει μια μεγάλη επιχείρηση με διαφορετικό κύκλο εργασιών.

Ένας άλλος εξίσου σημαντικός κίνδυνος που αφορά τις επιχειρήσεις, που η δραστηριότητα τους επεκτείνεται και στην διεθνή αγορά, αφορά τόσο το εισαγωγικό όσο και το εξαγωγικό εμπόριο. Αν και η παγκοσμιοποίηση διεύρυνε το πελατολόγιο ή αντίστοιχα τις πηγές άντλησης πρώτων υλών (π.χ. εμπορεύματος) για μια επιχείρηση ταυτόχρονα αύξησε και τους κινδύνους που πιθανόν να υποβόσκουν από αυτές τις συναλλαγές. Τέτοιοι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι είναι οι διακυμάνσεις στο συνάλλαγμα που ναι μεν διαμορφώνουν το κόστος των εισαγωγών, αλλά μπορούν ταυτόχρονα να ευνοήσουν και κάποιους ανταγωνιστές στην εγχώρια αγορά. Για παράδειγμα, η αξία της εξαγωγής εμπορεύματος σε μια τρίτη χώρα μπορεί να αποφέρει σημαντική κερδοφορία αν τη στιγμή της συναλλαγής η αξία του ευρώ υπερτερεί έναντι του αντίστοιχου ξένου νομίσματος. Αντίστοιχα, όμως, μια επιχείρηση, λόγω της αυξημένης ζήτησης της εγχώριας αγοράς για την προμήθεια συγκεκριμένου τύπου εμπορεύματος τη δεδομένη χρονική στιγμή, ενδέχεται να υποπέσει στον κίνδυνο της εισαγωγής χωρίς τη σωστή εκτίμηση της ισοτιμίας του συναλλάγματος. Αυτό σαν αποτέλεσμα θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τόσο την οικονομική δραστηριότητα όσο και τη ρευστότητα της επιχείρησης.

Βάσει όσων έχουν αναφερθεί παραπάνω είναι απαραίτητο ο επιχειρηματίας, προκειμένου να εξασφαλίσει την ασφάλεια του κεφαλαίου του, να μπορεί όσο το δυνατόν να μειώνει τον χρηματοοικονομικό κίνδυνο, στον οποίο εκτίθεται η επιχείρησή του. Ωστόσο, μια τέτοια πρακτική είναι ιδιαίτερα δύσκολη λόγω της έντονης και διαρκώς μεταβαλλόμενης καθημερινότητας που καλείται να αντιμετωπίσει. Λόγω αυτών των συνθηκών η έγκαιρη και σωστή επιλογή των αποφάσεων που θα φέρουν και το επιθυμητό αποτέλεσμα κρίνεται ως ήσσονος σημασίας για το μέλλον της επιχείρησής του.

Γι' αυτό το λόγο η αναζήτηση μιας πιο εξειδικευμένης και έμπειρης «βοήθειας» σε επαγγελματικό επίπεδο δεν παύει να αποτελεί την πιο αξιόπιστη λύση στη προσπάθεια της ασφάλειας και στην εδραίωση της σταθερότητας στο επιχειρησιακό περιβάλλον. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η αναζήτηση ενός συμβούλου επιχειρήσεων. Μια τέτοια πρακτική κρίνεται αναγκαία από το σύγχρονο επιχειρηματία ειδικά στο διαρκώς μεταβαλλόμενο και αβέβαιο περιβάλλον που δραστηριοποιείται μια οικονομική οντότητα. Ένας σύμβουλος επιχειρήσεων θα αναλάβει τη σωστή εκτίμηση της χρηματοοικονομικής θέσης της επιχείρησης, αλλά και θα αναλύσει τους κινδύνους που αντιμετωπίζει ή πρόκειται να αντιμετωπίσει στο εγγύς μέλλον η επιχείρηση. Είναι σημαντικό να υπογραμμίσουμε πως η σωστή εκτίμηση από οικονομικής άποψης μιας επιχείρησης, είναι το ίδιο σημαντική με τη σωστή αντίληψη του περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείται αλλά και των συγκυριών που, όπως έχει ήδη αναφερθεί, επιδρούν στην ίδια την οικονομική οντότητα (π.χ. ο έντονος πληθωρισμός). Με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσε να επιτευχθεί μια πιο εμπεριστατωμένη άποψη σχετικά με την έκθεση στο χρηματοοικονομικό κίνδυνο της επιχείρησης, αλλά και θα βοηθήσει ακόμα περισσότερο στην ποσοτικοποίηση της ανάγκης να εκτεθεί. Πιο συγκεκριμένα, ένας σύμβουλος επιχειρήσεων θα μπορούσε να εκτιμήσει καλύτερα τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις που έχει μια επιχείρηση (υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές), να αναλύσει τους ενδεχόμενους κινδύνους που θα έχει μια σύναψη δανείου αλλά ακόμα και να βοηθήσει στο είδος και τη μορφή του δανείου. Με αυτό τον τρόπο ο επιχειρηματίας θα αποκτήσει μια πιο εμπεριστατωμένη εικόνα σχετικά με την επιχείρηση του και θα είναι σε θέση να κρίνει το βαθμό αβεβαιότητας πιο ελεγχόμενα.

Συνοψίζοντας, οι χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι στην αγορά αποτελούν και θα συνεχίζουν να αποτελούν τους κύριους παράγοντες ανησυχίας και προβληματισμού για τον επιχειρηματία. Η αστάθεια των επιτοκίων, ο διαρκής πληθωρισμός και ένα αβέβαιο περιβάλλον εν μέσω μιας πανδημίας, όπου διανύει το δεύτερο χρόνο από την εμφάνισή της, δυσχεραίνει ακόμα περισσότερο την οικονομική θέση μιας επιχείρησης. Αυτό, ωστόσο, δε συνεπάγεται απαραίτητα πως η ασφάλεια των κεφαλαίων δε μπορεί να επιτευχθεί. Αντίθετα, η κατάλληλη μελέτη και ο σωστός προγραμματισμός των επενδυτικών κινήσεων μέσα από τη σκοπιά ενός έμπειρου επαγγελματία μπορούν να διαφυλάξουν, αλλά και να συμβάλλουν παράλληλα στην ανάπτυξη της σύγχρονης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Πασχάλη Ελευθερία
Msc Οικονομολόγος,
Υποψήφια Διδάκτωρ τμήματος Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

"Επιλογή από ποικίλες μορφές χρηματοδότησης με χρήση δεικτών"

«Δει δη χρημάτων, ω άνδρες Αθηναίοι, και άνευ αυτών ουδέν έστι γενέσθαι των δεόντων» Δημοσθένης, 4ο αιώνα π.Χ.

Από την αρχαιότητα ακόμα, υπήρξε η ανάγκη των χρημάτων ως μέσο για να επιτελούν οι άνθρωποι καθημερινές δραστηριότητες. Ομοίως, μια επιχείρηση, εκτός από ιδέες, ανθρώπινο δυναμικό, γνώση, οργάνωση, παραγωγικές και λοιπές εγκαταστάσεις, χρειάζεται και χρηματικούς πόρους για να μπορέσει να υποστηρίξει την υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων και των λειτουργιών της. **Εκπλήρωση στόχων και δημιουργία επιχειρήσεων με κινητήρια δύναμη τις ποικίλες πηγές χρηματοδότησης.**

Ο επιχειρηματίας, ανάλογα με τη φάση ανάπτυξης που βρίσκεται η επιχείρηση του, θα κάνει και τις ανάλογες χρηματοδοτικές επιλογές. Οι πηγές χρηματοδότησης από τις οποίες μπορεί να αντλήσει κεφάλαια για επενδύσεις χαρακτηρίζονται συνήθως ως εσωτερικές ή εξωτερικές. Στις εσωτερικές πηγές χρηματοδότησης συμπεριλαμβάνονται: τα παρακρατούμενα ή μη διανεμόμενα κέρδη, τα οποία είναι τα κέρδη που δεν διανέμονται στους μετόχους και γυρίζουν στην επιχείρηση, τα έσοδα από τη συμπίεση του κεφαλαίου κινήσεως, δηλαδή τη μείωση του χρόνου πίστωσης στους πελάτες της επιχείρησης. Τέλος, οι εσωτερικές πηγές χρηματοδότησης εμπεριέχουν και την πώληση περιουσιακών στοιχείων. Όπως καταλαβαίνουμε, τα εσωτερικά ίδια κεφάλαια περιορίζονται από τις ταμειακές ροές που παράγει η επιχείρηση από τις δραστηριότητες της, οπότε μπορεί να μην επαρκούν ως κεφάλαια για τη χρηματοδότηση κάποιων νέων επενδύσεων που επιθυμεί η επιχείρηση να κάνει.

Συγχρόνως έχουμε και τις εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης, οι οποίες μπορεί με τη σειρά τους να είναι μακροχρόνιες και βραχυχρόνιες. Μακροχρόνιες πηγές μπορεί να είναι η εισροή χρηματικών πόρων στην επιχείρηση μέσω της πώλησης-έκδοσης μετοχών σε υφιστάμενους και νέους ιδιοκτήτες, σε εταιρείες επιχειρηματικών συμμετοχών, σε business angels καθώς και σε πιστωτικά ιδρύματα αλλά ακόμα και μέσω του χρηματιστηρίου. Τα δανειακά κεφάλαια, όπως είναι τα ομολογιακά δάνεια, η τραπεζική χρηματοδότηση, τα δάνεια που είναι συνδεδεμένα με την προμήθεια εξοπλισμού ή τη διενέργεια ενός επενδυτικού έργου, καθώς και οι κρατικές ενισχύσεις, όπως οι επιδοτήσεις από αναπτυξιακούς νόμους και αναπτυξιακά προγράμματα. Στις βραχυχρόνιες πηγές εξωτερικής χρηματοδότησης περιλαμβάνονται η τραπεζική πίστωση, η εμπορική πίστωση, η χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) εξοπλισμού, οι πιστωτικές κάρτες και ο ανοιχτός τραπεζικός λογαριασμός.

Κερδίζοντας την εμπιστοσύνη των επενδυτών - «What gets measured gets managed!»

Λένε ότι για να μπορέσεις να διαχειριστείς κάτι πρέπει να μπορείς και να το μετρήσεις. Οπότε ένας επιχειρηματίας θα πρέπει να ξέρει πως αποτυπώνεται η επιχείρηση του και τι σημαίνουν τα αποτελέσματα αυτά έτσι ώστε να μπορεί να διαχειριστεί στο βέλτιστο την επιχείρησή του. Άλλωστε ένας πολύ σημαντικός παράγοντας για να αντλήσει κεφάλαια με τους τρόπους που προαναφέραμε είναι η καλή εικόνα της επιχείρησης μέσω των χρηματοοικονομικών δεικτών της. Οι δείκτες παρέχουν ενδείξεις για την πορεία της επιχείρησης καθώς και για την αποτελεσματικότητα των αποφάσεων της διοίκησης. Έτσι ο επενδυτής μπορεί να συγκεντρώσει πληροφορίες σχετικά με τη ρευστότητα, την αποδοτικότητα, τη βιωσιμότητα, τη δραστηριότητα αλλά και τη διάρθρωση των κεφαλαίων της επιχείρησης που θέλει να επενδύσει.

Η χρηματοοικονομική επίδοση μίας επιχείρησης μετράται μέσω της κερδοφορίας ή άλλων δεικτών. Απαραίτητη κρίνεται η αξιοποίηση κρίσιμων μεγεθών από τον ισολογισμό και την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Οι χρηματοοικονομικοί δείκτες εκφράζουν σχέσεις μεταξύ δύο μεγεθών και έχουν μια αριθμητική έκφραση. Μετράνε την επίδοση με τη χρήση μεγεθών εκφρασμένων σε χρηματικές μονάδες. Ένας δείκτης μπορεί να μετρήσει την επίδοση μιας διεργασίας ή λειτουργίας, γι' αυτό και αποτελούν μέτρο της παραγωγικότητας. Ακόμα, μπορούν να δείξουν μία πορεία ή και να προειδοποιήσουν ως έναν βαθμό. Ωστόσο, συνίσταται προσεκτική χρήση των χρηματοοικονομικών δεικτών, αφού αποτυπώνουν παρελθούσες ή έστω και πολύ πρόσφατες καταστάσεις.

Στους δείκτες ρευστότητας περιλαμβάνεται ο **δείκτης γενικής ρευστότητας** που υπολογίζεται από το πηλίκο του κυκλοφορούντος ενεργητικού διά των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων. Ο δείκτης αυτός αποτυπώνει τη βραχυπρόθεσμη φερεγγυότητα της επιχείρησης, δηλαδή την ικανότητά της να εκπληρώνει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Πρέπει να έχει τιμή σημαντικά μεγαλύτερη της μονάδας (›1) ώστε η επιχείρηση να έχει επαρκές κεφάλαιο κινήσεως και ως αποτέλεσμα μεγαλύτερο το «περιθώριο ασφάλειας» των βραχυπρόθεσμων δανειστών της επιχείρησης. Η τιμή 2 (και άνω) θεωρείται ως πρότυπη τιμή μιας αποδοτικής εταιρείας. Όσο υψηλότερη η τιμή αυτού του αριθμοδείκτη, τόσο καλύτερα από πλευράς ρευστότητας για την επιχείρηση, όμως πολύ υψηλές τιμές τού δείκτη (όπως 5 και άνω) δείχνουν υπερβολική συσσώρευση ρευστών στοιχείων, που πιθανώς δεν αξιοποιούνται αποδοτικά.

Επίσης, υπάρχει ο **δείκτης κεφαλαιακής δομής** (ίδια κεφάλαια διά σύνολο ενεργητικού), ο οποίος αποτυπώνει τη χρηματοοικονομική δομή και πιο συγκεκριμένα την αυτονομία της επιχείρησης, παρά το γεγονός ότι το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων μπορεί να εξαρτάται και από άλλους παράγοντες (δραστηριότητα, νομική μορφή, καθεστώς που διέπει τη λειτουργία της κ.ά.). Μία ενδεχόμενη αύξηση του δείκτη υποδηλώνει αύξηση της συμμετοχής των ιδίων κεφαλαίων και επομένως βελτίωση της χρηματοοικονομικής δομής της επιχείρησης. Ωστόσο, μία πολύ υψηλή τιμή του δείκτη αποκαλύπτει μια όχι και τόσο αποδοτική κεφαλαιακή διάρθρωση.

Ένας άλλος σημαντικός δείκτης είναι ο **βαθμός παγιοποίησης** που προκύπτει από το πηλίκο των παγίων κεφαλαίων διά του συνόλου του ενεργητικού. Ο δείκτης δείχνει σε ποιο βαθμό τα κεφάλαια της επιχείρησης έχουν επενδυθεί σε πάγια περιουσιακά στοιχεία. Μία υψηλή τιμή του δείκτη σημαίνει επιχείρηση έντασης παγίων περιουσιακών στοιχείων.

Ο πιο συνηθισμένος δείκτης της **απόδοσης των κεφαλαίων** και της **κερδοφορίας** της επιχείρησης προκύπτει από το κλάσμα των καθαρών κερδών προς το σύνολο του ενεργητικού και αποτυπώνει την αποδοτικότητα των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Δηλαδή την ικανότητα της επιχείρησης να παράγει κέρδη ανεξαρτήτως των πηγών κεφαλαίου που χρησιμοποιεί (ίδια ή ξένα). Στους δείκτες κερδοφορίας και απόδοσης, εντάσσεται και ο δείκτης **«μεικτά κέρδη διά πωλήσεις»**. Συγκεκριμένα, το περιθώριο μεικτού κέρδους αποτυπώνει τη λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης, και την ικανότητά της να ελέγχει το κόστος λειτουργίας της ή και να επιτυγχάνει συμφέρουσες τιμές για τα προϊόντα της. Ως εκ τούτου, υψηλή τιμή του δείκτη σημαίνει ότι, γενικώς, η συγκεκριμένη επιχείρηση σε σχετικούς όρους «αγοράζει φθηνά και πουλάει ακριβά». Αντίθετα, χαμηλή τιμή του δείκτη συνεπάγεται μικρό περιθώριο κέρδους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, λόγω και ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του κλάδου δραστηριότητας, το περιθώριο είναι μικρό, αλλά αντισταθμίζεται από μεγάλο όγκο πωλήσεων. Στην κατηγορία αυτή, τέλος, εμφανίζεται και ο δείκτης **«πωλήσεις διά σύνολο ενεργητικού»**, ο οποίος εκφράζει πόσο εντατικά η επιχείρηση εκμεταλλεύεται τα περιουσιακά της στοιχεία για την πραγματοποίηση πωλήσεων. Πολλές φορές, αναφέρεται και ως **δείκτης ανακύκλωσης ή κυκλοφοριακής ταχύτητας του ενεργητικού**, δηλαδή πόσες φορές μέσα στον χρόνο η επιχείρηση πραγματοποιεί πωλήσεις ίσης αξίας με το ενεργητικό της. Όταν η τιμή του είναι χαμηλή, σημαίνει ότι υπάρχει μία τάση υπερεπένδυσης για το μέγεθος των πωλήσεων που πραγματοποιεί η επιχείρηση. Οπότε, η επιχείρηση θα πρέπει ή να βελτιώσει τον βαθμό αξιοποίησης των περιουσιακών της στοιχείων ή να ρευστοποιήσει ένα μέρος τους.

Σωστή οπτική γωνία χρήσης των δεικτών.

Σημαντικό είναι να αναφέρουμε ότι ένας μόνος αριθμοδείκτης δεν μπορεί να αποδώσει ολοκληρωμένα την εικόνα μιας επιχείρησης αφού ο κάθε δείκτης δίνει μια διαφορετική προοπτική οικονομικής ευρωστίας και επενδυτικής βιωσιμότητας της εταιρείας. Χρειάζεται βέβαια να κοιτάξετε και πέρα από τα ποσοτικά δεδομένα γιατί τα χαρακτηριστικά μιας επιχείρησης είναι ιδιαίτερα. Ανεξάρτητα από αυτό, οι αριθμοδείκτες είναι ένας εξαιρετικός τρόπος για να ξεκινήσετε την ανάλυση που απαιτείται για μια εξυπνότερη και αποδοτικότερη επενδυτική επιλογή.

Το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Ανάκαμψης

Χρηματοδοτικό Εργαλείο

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε στις 21 Ιουλίου 2020 μία νέα πρωτοβουλία για την αντιμετώπιση της τρέχουσας οικονομικής κρίσης που προκλήθηκε από την πανδημία του Covid-19, η οποία θα ενισχύσει την πορεία ανάκαμψης των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Next Generation EU. Ο βασικός στόχος του ταμείου είναι η χρηματοδότηση μεταρρυθμιστικών και επενδυτικών προγραμμάτων στις περισσότερο πληττόμενες χώρες, με απώτερο σκοπό μια Ευρώπη περισσότερο βιώσιμη και ανθεκτική.

Το ταμείο ανέρχεται συνολικά σε 750 δισ. € για τη χορήγηση ενισχύσεων στα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από το συνολικό ποσό του ταμείου, τα 360 δισ. € θα έχουν τη μορφή δανείων και τα 390 δισ.€ προορίζονται για επιχορηγήσεις. Οι προτεραιότητες της συγκεκριμένης πρωτοβουλίας είναι η διοχέτευση των πόρων στις χώρες, στις περιοχές και στους κλάδους που έχουν υποστεί τις σοβαρότερες συνέπειες της κρίσης και η αξιοποίησή τους για τον παραγωγικό και οικονομικό μετασχηματισμό των ευρωπαϊκών οικονομιών. Πιο συγκεκριμένα τα κεφάλαια αναμένεται να αξιοποιηθούν κατά βάση στην αναβάθμιση ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων και υποδομών, την ψηφιοποίηση των οικονομιών, την αντιμετώπιση των κλιματολογικών και περιβαλλοντικών προκλήσεων, την ενίσχυση των δράσεων πράσινης ανάπτυξης και τη μετεκπαίδευση του εργατικού δυναμικού, ώστε να διευκολυνθεί η μετάβαση στη νέα οικονομία και να αντιμετωπιστεί η αυξανόμενη ανεργία.

Το πρόγραμμα θα χρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του δανεισμού της από τις διεθνείς αγορές, ενώ τα χρήματα θα πρέπει να έχουν δεσμευθεί έως το τέλος του 2023 και να έχουν εκταμιευθεί έως το τέλος του 2026. Η Ελλάδα θα λάβει 31 δισ.€, εκ των οποίων τα 13 δισ. € θα αφορούν δάνεια και τα 18 δισ. € θα διατεθούν σε επιχορηγήσεις.

Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility - RRF)

Στο επίκεντρο του Next Generation EU βρίσκεται ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Recovery and Resilience Facility - RRF), βάσει του οποίου θα διατεθούν δάνεια και επιχορηγήσεις ύψους 672,5 δισ. €, από τα οποία 312,5 δισ. € σε επιχορηγήσεις και 360,0 δισ. € σε δάνεια, εμπροσθοβαρούς χρηματοδοτικής στήριξης κατά τα κρίσιμα πρώτα έτη της ανάκαμψης, για τη στήριξη μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα αναλάβουν τα κράτη μέλη. Ο στόχος είναι διττός: από τη μία να μετριαστεί ο οικονομικός και κοινωνικός αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 και από την άλλη να καταστούν οι ευρωπαϊκές οικονομίες και κοινωνίες περισσότερο βιώσιμες και καλύτερα προετοιμασμένες για τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης.

Ο Μηχανισμός (RRF) ευθυγραμμίζεται στενά με τις προτεραιότητες της Επιτροπής, εξασφαλίζοντας μακροπρόθεσμα μια βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάκαμψη που προωθεί την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Ταυτόχρονα αναμένεται να επιφέρει απτά οφέλη για την οικονομία και τους πολίτες σε ολόκληρη την ΕΕ καλλιεργώντας το έδαφος για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και ανάπτυξης, που είναι κρίσιμης σημασίας για τη μετάβαση αυτή.

Εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

Τα κράτη μέλη, με τη σειρά τους, ακολουθώντας τις ειδικές, ανά χώρα, συστάσεις που ενέκρινε το Συμβούλιο, κατάρτισαν σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που καθορίζουν μια συνεκτική δέσμη μεταρρυθμίσεων και έργων δημόσιων επενδύσεων. Για να επωφεληθούν από τη στήριξη του μηχανισμού, οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις θα πρέπει αφενός να περιλαμβάνουν μέτρα για την αξιοποίηση των ωφελειών της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και αφετέρου να είναι δυνατό να υλοποιηθούν έως το 2026.

Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας

Από το συνολικό κεφάλαιο του Ταμείου Ανάκαμψης ύψους 672,5 δισ.€, στην Ελλάδα αναλογεί ποσό το οποίο ανέρχεται σε 31 δισ. €. Από το συνολικό ποσό, τα 18 δισ. € θα έλθουν με τη μορφή επιχορηγήσεων και τα υπόλοιπα 13 δισ. € με τη μορφή δανείων με μηδενικό επιτόκιο.

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, βάσει του οποίου θα αξιοποιηθεί το παραπάνω ποσό, συνδυάζει επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις με στόχο να αναβαθμιστεί επιχειρηματικά η χώρα και να γίνει πιο ελκυστική σε ξένες επενδύσεις. Οι πυλώνες στους οποίους θα βασιστεί είναι η πράσινη μετάβαση, η ψηφιακή μετάβαση, ο πυλώνας που περιλαμβάνει την απασχόληση, τις δεξιότητες και την κοινωνική συνοχή, και τελικά οι ιδιωτικές επενδύσεις.

Μετασχηματισμός της Οικονομίας

Μόλις η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εγκρίνει το εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα διανεμηθούν οι πόροι του Ταμείου Ανάκαμψης μέσω των γενικών κρατικών προϋπολογισμών. Η γενική διοίκηση του κράτους θα μεταφέρει τα κεφάλαια στις αυτόνομες κοινότητες και τους τοπικούς φορείς μέσω συμφωνιών και επιχορηγήσεων.

Η ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων θα γίνεται μέσω των δανείων του Ταμείου με μηδενικό επιτόκιο και ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής. Το ύψος της χρηματοδότησης μέσω του Ταμείου θα κυμαίνεται από 30% έως και 50% του συνολικού κόστους, ανάλογα με το είδος της επένδυσης. Ο υποψήφιος ιδιώτης επενδυτής θα πρέπει να εξασφαλίσει χρηματοδότηση από τρίτο μέρος (κυρίως εμπορικές ή επενδυτικές τράπεζες) σε ποσοστό 30% του κόστους της επένδυσης και να παρουσιάσει ίδια κεφάλαια τουλάχιστον στο 20% του προϋπολογισμού της επένδυσης.

Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό τα δυνητικά έργα που επιθυμούν να έχουν πρόσβαση σε αυτές τις ενισχύσεις να ευθυγραμμιστούν με τους στρατηγικούς πυλώνες που ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνοπτικά οι επενδύσεις θα πρέπει να είναι ευθυγραμμισμένες με την πράσινη μετάβαση: Κάθε μέτρο που προτείνεται σε ένα σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα πρέπει να τηρεί την αρχή της «μη σημαντικής βλάβης». Δεύτερον με την Ψηφιακή Μετάβαση, κάθε σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θα εκπονήσει το εκάστοτε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης οφείλει να περιλαμβάνει ένα ελάχιστο επίπεδο δαπανών, το οποίο θα σχετίζεται με την ψηφιακή τεχνολογία, και το οποίο έχει οριστεί στο 20%. Τρίτον με την Απασχόληση, τις Δεξιότητες και την Κοινωνική Συνοχή και τελικά θα πρέπει να είναι ευθυγραμμισμένο με τις Ιδιωτικές Επενδύσεις και τον Μετασχηματισμό της Οικονομίας.

Άλλες ενισχύσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην αποστολή της να κάνει την Ευρωπαϊκή Ένωση πιο ανθεκτική και για να ανταποκριθεί στις προκλήσεις της πανδημίας, έχει μεριμνήσει ώστε πάνω από το 50% του πολυετούς προϋπολογισμού αυτής και του Next Generation EU να στηρίξει τον εκσυγχρονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό θα πραγματοποιηθεί μέσω της συνεισφοράς πρόσθετων κονδυλίων από άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα και ταμεία, όπως το πρόγραμμα REACT-EU, το οποίο διασφαλίζει την ισορροπημένη ανάκαμψη και τη συνοχή ανάμεσα στα κράτη μέλη της ΕΕ. Επίσης, χρηματοδότηση θα ληφθεί από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης («Just Transition Fund») και το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», που εξασφαλίζουν τη δίκαιη κλιματική και ψηφιακή μετάβαση. Αντίστοιχο στόχο έχουν και τα προγράμματα «resc EU» και το «Eu4 Health», τα οποία επιδιώκουν την ετοιμότητα, την ανάκαμψη και την ανθεκτικότητα και τέλος το πρόγραμμα «Horizon Europe», το οποίο προωθεί την έρευνα και την καινοτομία.

Σχέδιο Απολιγνιτοποίησης

Στο πλαίσιο των στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα έχει καθοριστεί ρητά η δέσμευση για το κλείσιμο όλων των εγχώριων λιγνιτικών μονάδων έως το 2028. Λαμβάνοντας υπόψη τη συνθετότητα του εγχειρήματος, το σχέδιο της Απολιγνιτοποίησης βρίσκεται στην καρδιά του προγράμματος που στοχεύει στην επίτευξη μιας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών.

Νέος Αναπτυξιακός Νόμος 4887/2022

Επενδυτικό Εργαλείο

Στις 04 Φεβρουαρίου 2022 ψηφίστηκε και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 16 Τεύχος Α' / 04.02.2022 ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος "Ελλάδα – Ισχυρή Ανάπτυξη", ο οποίος θα αποτελέσει, για τα επόμενα χρόνια, το Βασικό Θεσμικό Πλαίσιο για την παροχή Κρατικών Ενισχύσεων στις ιδιωτικές επενδύσεις στη χώρα μας.
Ο Νόμος περιλαμβάνει ρυθμίσεις που στοχεύουν στη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος στη χώρα μας και στην επιτάχυνση και ευελιξία των προβλεπόμενων διοικητικών διαδικασιών για τις ιδιωτικές επενδύσεις. Βασίζεται σε συγκεκριμένους πυλώνες ανάπτυξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας προκειμένου να επιτευχθεί ο ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων ακολουθώντας τις επιταγές της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης (Industry 4.0), την πράσινη μετάβαση, τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας και την στήριξη καινοτόμων επενδύσεων. Επιπρόσθετα, ενισχύονται οι τομείς του τουρισμού, της μεταποίησης και της αγροδιατροφής ενώ υπάρχει ειδική μέριμνα για τις επενδύσεις που θα υλοποιηθούν στις περιοχές απολιγνιτοποίησης.
Ειδικά για τα επενδυτικά σχέδια κάτω των 700.000 ευρώ ο φορέας θα έχει τη δυνατότητα να επιλέξει είτε ορκωτό, είτε να απευθυνθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας όπου ανήκει. Στην περίπτωση που επιλέξει τις υπηρεσίες της Περιφέρειας, θα υπάρχει ρητή πρόβλεψη ότι η υπηρεσία θα πρέπει να έχει αξιολογήσει την επενδυτική πρόταση εντός 45 ημερών. Εάν η προθεσμία αυτή παρέλθει, τότε αυτομάτως θα μεταπίπτει σε ορκωτό, ο οποίος θα πρέπει να την αξιολογήσει εντός 8 ημερών.

Ο νέος νόμος περιλαμβάνει 13 καθεστώτα ενισχύσεων, τα οποία θα επιτρέψουν στους επενδυτές να σχεδιάσουν, να αναπτύξουν και να υλοποιήσουν καινοτόμες ιδέες σε όλους τους τομείς της ελληνικής οικονομίας. Αυτά είναι:

- Ψηφιακός και τεχνολογικός μετασχηματισμός επιχειρήσεων
- Πράσινη μετάβαση - Περιβαλλοντική αναβάθμιση επιχειρήσεων
- Νέο επιχειρείν
- Δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση
- Έρευνα και εφαρμοσμένη καινοτομία
- Αγροδιατροφή - Πρωτογενής παραγωγή και μεταποίηση γεωργικών προϊόντων - Αλιεία
- Μεταποίηση - εφοδιαστική αλυσίδα
- Επιχειρηματική εξωστρέφεια
- Ενίσχυση τουριστικών επενδύσεων
- Εναλλακτικές μορφές τουρισμού
- Μεγάλες επενδύσεις
- Ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας
- Επιχειρηματικότητα 360ο

Είδη Ενισχύσεων

Στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του νέου αναπτυξιακού νόμου, παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

1. Φορολογική απαλλαγή. Συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση την οικεία φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αφαιρουμένου του φόρου του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, ο οποίος αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση (leasing) και συνιστά ισόποσο αποθεματικό, το οποίο τηρείται σε διακριτό λογαριασμό στις οικονομικές τους καταστάσεις.
2. Επιχορήγηση, η οποία συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών.

3. Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing), η οποία συνάπτεται για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησής τους και εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις.
4. Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο και για τις οποίες δεν λαμβάνεται καμία άλλη κρατική ενίσχυση.
5. Χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου που αφορά το καθεστώς «Νέο Επιχειρείν».

Το ύψος της ενίσχυσης για κάθε επένδυση δύναται να φτάνει έως το 70% του προϋπολογισμού της επένδυσης, ανάλογα με τη γεωγραφική περιοχή και το μέγεθος της επιχείρησης.

Επιλέξιμες δαπάνες

Ενδεικτικά οι δαπάνες που μπορούν να ενταχθούν στον προϋπολογισμό της επένδυσης είναι:

- Κτιριακές Εργασίες
- Εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντα χώρου
- Αγορά και εγκατάσταση καινούριων σύγχρονων μηχανημάτων
- Ειδικές & Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις
- Μεταφορικά Μέσα
- Λοιπός Εξοπλισμός
- Αγορά δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας
- Συστήματα διασφάλισης ποιότητας – πιστοποιήσεις
- Προμήθεια και εγκατάσταση λογισμικού
- Αμοιβές Συμβούλων
- Μισθολογικό κόστος (με υποχρεωτική αύξηση της απασχόλησης)

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι των ενισχύσεων των καθεστώτων του νέου αναπτυξιακού νόμου είναι οι φορείς επενδύσεων που είναι εγκατεστημένοι ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- Εμπορική εταιρία (ΟΕ, ΕΕ, ΑΕ, ΙΚΕ)
- Συνεταιρισμοί, Κοιν.Σ.Επ, Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αστικοί Συνεταιρισμοί, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ)
- Υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρίες (σύσταση μετά την έγκριση του επενδυτικού σχεδίου)
- Κοινοπραξίες με προϋπόθεση καταχώρησης στο ΓΕΜΗ
- Δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους υπό προϋποθέσεις

Ελάχιστο ύψος επενδυτικών σχεδίων.

Για την υπαγωγή μιας επένδυσης στα καθεστώτα απαιτείται η ύπαρξη ελάχιστου ύψους του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, το οποίο προσδιορίζεται με βάση το μέγεθος του φορέα. Πιο συγκεκριμένα:

- Για μεγάλες επιχειρήσεις, το ελάχιστο ύψος ανέρχεται στο ποσό του ενός εκατομμυρίου 1.000.000,00€) ευρώ
- Για μεσαίες επιχειρήσεις, το ελάχιστο ύψος ανέρχεται στο ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000,00€) ευρώ
- Για μικρές επιχειρήσεις, το ελάχιστο ύψος ανέρχεται στο ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000,00€) ευρώ
- Για πολύ μικρές επιχειρήσεις, το ελάχιστο ύψος ανέρχεται στο ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000,00€) ευρώ
- Για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), καθώς και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (Α.Σ.), τους Αστικούς Συνεταιρισμούς, τις Ομάδες Παραγωγών (Ομ.Π.), Οργανώσεις Παραγωγών (Ο.Π.), και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.), το ελάχιστο ύψος ανέρχεται στο ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000,00€) ευρώ

Σπιτιέρης Ευστράτιος
Σύμβουλος Επιχειρήσεων

"Τα κριτήρια ESG και η σημασία τους για την επιχείρηση"

Διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου δε σημαίνει αποφυγή ανάληψης κάθε επιχειρηματικού ρίσκου. Η αποφυγή ανάληψης επιχειρηματικού ρίσκου θα συνεπάγονταν αναγκαστικά την ελαχιστοποίηση των περιθωρίων ανάπτυξης της επιχείρησης. Αποτελεσματική διαχείριση κινδύνου σημαίνει πως κατά τη λειτουργία της επιχείρησης γίνεται μετρημένη πρόβλεψη και διαχείριση των κινδύνων που προκύπτουν συστημικά ή μη και η ανάληψη των αποδεκτών για τα μεγέθη της ρίσκων. Με αυτόν τον τρόπο ο κίνδυνος για την επιχείρηση προσθέτει αξία, διευρύνει τα στρατηγικά της πλάνα και αποτελεί παράγοντα ανάπτυξης.

Τα τελευταία χρόνια η διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου παύει σταδιακά να αφορά τις χρηματοοικονομικές επιδόσεις και τα καθαρά ποσοτικοποιημένα δεδομένα και γίνεται μια στροφή προς τους παράγοντες βιώσιμης ανάπτυξης. Αν ανατρέξει κανείς σε πρόσφατες εκθέσεις αναφορικά με τους παγκόσμιους κινδύνους, θα διαπιστώσει ότι έως και το έτος 2015, μέσα στους πέντε βασικότερους κινδύνους, τόσο σε επίπεδο πιθανοτήτων πραγματοποίησης όσο και σε επίπεδο βαθμού αντικτύπου, συμπεριλαμβάνονταν κυρίως κίνδυνοι οικονομικής και γεωπολιτικής φύσεως. Τα επόμενα έτη και ιδίως τα πρόσφατα 2019-2021, τις τέσσερις από τις πέντε πρώτες θέσεις των βασικότερων κινδύνων καταλαμβάνουν κίνδυνοι είτε περιβαλλοντικής φύσεως (κλιματική αλλαγή, βιοποικιλότητα κ.λπ.), είτε κοινωνικής φύσεως (πανδημία), είτε τεχνολογικής φύσεως (παραβίαση ασφαλείας δεδομένων, κυβερνοεπιθέσεις), δηλαδή κίνδυνοι που σχετίζονται με τους παράγοντες ESG (Enviromental–Social–Governance / Περιβάλλον – Κοινωνία – Διακυβέρνηση). Συνεπώς για να είναι πιο αποτελεσματική η διαχείριση επιχειρηματικού κινδύνου θα πρέπει να αντιμετωπίζεται σε γενικότερα πλαίσια και προσανατολισμό στην βιώσιμη ανάπτυξη και τους παράγοντες αξιολόγησής, τους παράγοντες ESG.

Οι παράγοντες αυτοί βρίσκονται σε σύνδεση με τη δυνατότητα της επιχείρησης να παράγει αξία σε μακροπρόθεσμο πλαίσιο έχοντας παράλληλα θετική επίδραση στην κοινωνία και το περιβάλλον. Μέσω αυτών προκύπτουν κίνδυνοι ESG, οι οποίοι την προηγούμενη δεκαετία δεν θα ήταν επιλήψιμοι ενώ σήμερα θεωρούνται πιθανοί και η πραγματοποίηση τους ικανή να επηρεάσει την κερδοφορία, την ανάπτυξη και την επιβίωση της επιχείρησης (βλ. πανδημική κρίση).

Τα κριτήρια ESG δίνουν τα αντίστοιχα εργαλεία μετρήσεων, τα οποία μπορούν να χωριστούν σε τρείς ομάδες ενδιαφέροντος. Τα περιβαλλοντολογικά κριτήρια, τα οποία εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο η επιχείρηση ενεργεί ως διαχειριστής του φυσικού περιβάλλοντος, τον σεβασμό της προς το περιβάλλον, τα μέτρα που λαμβάνει για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και οι εκλύσεις διοξείδιου του άνθρακα που προκύπτουν με την παραγωγική της δραστηριότητα. Δευτερευόντως τα κοινωνικά κριτήρια, τα οποία εξετάζουν το πώς η επιχείρηση διαχειρίζεται τις σχέσεις της με τους εργαζόμενους, το συναλλακτικό της κύκλωμα. Το κατά πόσο η δραστηριότητα της δεν παραβιάζει τα Εργασιακά και Ανθρώπινα δικαιώματα, τα δικαιώματα των ζώων, την προστασία των καταναλωτών, την υγεία και την ασφάλιση των εργαζομένων, την ισότητα των φυλών κ.λ.π. Τελικά, έχουμε τα κριτήρια εταιρικής διακυβέρνησης, που ασχολούνται με την ηγεσία της επιχείρησης, την επιχειρηματική της ηθική, τις αμοιβές των εκτελεστικών στελεχών, τις εργασιακές σχέσεις, τους εσωτερικούς ελέγχους, τη διαφάνεια, τη διαφθορά και τα δικαιώματα των μετόχων.

Οι προαναφερθείσες τρείς ομάδες αποτελούν κομμάτι της βιώσιμης ανάπτυξης, η οποία ως έννοια σήμερα είναι η μεγαλύτερη πρόκληση για τον κόσμο των επιχειρήσεων, ενώ η προστιθέμενη αξία που απορρέει από την εφαρμογή των παραπάνω κριτηρίων αποτελεί μέγιστο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Αναλυτικότερα αναφέρουμε πως με την εφαρμογή των ESG κριτηρίων επέρχεται μείωση του κόστους και περιορισμός των αντίστοιχων κινδύνων. Οι εσωτερικές διαδικασίες γίνονται περισσότερο αποτελεσματικές αξιοποιώντας λιγότερους πόρους και ενέργεια, ενώ ταυτόχρονα αυξάνεται η παραγωγικότητα. Παράλληλα μειώνεται ο κίνδυνος κυρώσεων και προστίμων για περιβαλλοντικά θέματα, θέματα ανθρωπίνων και εργασιακών δικαιωμάτων.

Σημαντικό είναι επίσης να αναφέρουμε πως η εφαρμογή των κριτηρίων κάνει την προσέλκυση επενδύσεων και χρηματοδότησης πιο εφικτή. Τα τελευταία χρόνια υπάρχει η τάση της μετατόπισης του ενδιαφέροντος των επενδυτών σε κοινωνικά υπεύθυνες επιχειρήσεις καθώς αναγνωρίζεται ότι έχουν μικρότερη έκθεση σε κινδύνους και συγχρόνως μεγαλύτερες προοπτικές εξέλιξης.

Παράλληλα, η στρατηγική της εφαρμογής των κριτηρίων φέρνει αύξηση των πωλήσεων και ικανοποίηση των πελατών. Οι καταναλωτές δείχνουν όλο και μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τον τρόπο που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις θέματα που εντάσσονται στα ESG κριτήρια ενώ οι περισσότεροι καταναλωτές δηλώνουν πως ήδη έχουν «τιμωρήσει» κάποια εταιρεία, η οποία δρούσε ανεύθυνα απέναντι στο περιβάλλον ή την κοινωνία.

Ταυτόχρονα, οφείλουμε να σημειώσουμε την ικανοποίηση των εργαζομένων και των συνεργατών αφού η εταιρική κουλτούρα αναπροσαρμόζεται και διαχέεται σε ολόκληρο τον οργανισμό, κάτι που βελτιώνει τα επίπεδα δέσμευσης των εργαζομένων. Επίσης δημιουργούνται νέα κανάλια επικοινωνίας με τους πελάτες, τους προμηθευτές και την ευρύτερη κοινωνία με στόχο την αποτελεσματική ανταπόκριση στις ανάγκες και τις προσδοκίες τους.

Είναι ξεκάθαρο πως με τα κριτήρια ESG δημιουργείται μια βιώσιμη βάση για μακροπρόθεσμη οικονομική επιτυχία και διασφαλίζονται τα επιχειρηματικά πλάνα. Όσο περισσότερο στηρίζεται έμπρακτα η συμβολή της επιχείρησης σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα τόσο περισσότερο αυξάνεται η εταιρική φήμη και παίρνει επιπλέον ανταγωνιστικό προτέρημα.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε πως οι επιχειρήσεις που δεσμεύονται σε αρχές και στρατηγικές βιώσιμης ανάπτυξης ενισχύουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα, την εικόνα του brand τους, τις αμφίδρομα επωφελείς σχέσεις με τους μετόχους, τη δέσμευση των εργαζομένων, την αξία που παράγεται και διανέμεται σε όλους τους συμμετόχους, τη νομοθετική συμμόρφωση και τη διαφάνεια. Συγχρόνως περιορίζουν τους περιβαλλοντικούς κινδύνους, τα λειτουργικά κόστη, τους κινδύνους που συνδέονται με την υγεία και ασφάλεια στην εργασία, τις αποκλίσεις τους από τη νομοθεσία σε κάθε πυλώνα Εταιρικής Υπευθυνότητας, τους κινδύνους της εφοδιαστικής αλυσίδας όπως επίσης και τους κινδύνους διακυβέρνησης.

Η νέα πραγματικότητα στον επιχειρηματικό κόσμο και στην αγορά διαμορφώνεται με πολύ γρήγορους ρυθμούς από τα κριτήρια ESG και αυτό βρίσκεται σε μια αμφίδρομη σχέση με τις επιλογές και τις προτιμήσεις των επενδυτών, οι οποίοι συνυπολογίζουν πλέον ως βασικούς παράγοντες διαμόρφωσης των επενδυτικών τους πλάνων τόσο τον βαθμό ενσωμάτωσης από τις επιχειρήσεις των παραγόντων ESG όσο και τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να αντιμετωπίσουν εγκαίρως και επαρκώς, μέσω της εφαρμογής στοχευμένων προληπτικών και κατασταλτικών μηχανισμών, τους κινδύνους ESG.

Εν κατακλείδι, στην οικονομία ο κίνδυνος αποτελείται από τα γεγονότα αυτά τα οποία δεν θα μπορούσε κανείς να γνωρίζει ότι θα συμβούν πολύ λιγότερο πότε θα συμβούν - αλλά στα οποία θα μπορούσε να αποδοθεί μια ορισμένη πιθανότητα. Από την άλλη πλευρά η αβεβαιότητα είναι ένα αχανές τοπίο για τον οικονομικό μελετητή, στο οποίο κανένας και τίποτα δεν μπορεί να δώσει πρόβλεψη για πιθανότητα σε γεγονότα ή καταστάσεις, και καμία μοντελοποίηση ή στατιστική ανάλυση δεν μπορεί να δώσει δικλίδες ασφαλείας. Εν ολίγοις, ο κίνδυνος είναι μετρήσιμος, η αβεβαιότητα όχι. Είναι προφανές γιατί όταν μιλάμε για αβεβαιότητα αναφερόμαστε πάντα σε μακροοικονομικά δεδομένα. Με τα ESG κριτήρια, λοιπόν, είναι μάλλον η πρώτη φορά που ο συστημικός κίνδυνος και η αβεβαιότητα εσωτερικεύονται στην επιχείρηση και επηρεάζουν την αποτίμηση και τις προοπτικές της με μορφή κριτηρίων, τα οποία στο τέλος της ιστορίας μόνο σκοπό έχουν την μείωση του κινδύνου των μακροοικονομικών δεδομένων και την επίδραση τους στην αγορά.

Πρόταση βιβλίου

Συμπεριφορική Χρηματοοικονομική

Εκδότης: *Σταμούλη Α.Ε.*
Αριθμός Σελίδων: *216*
Κατηγορία: *Πολιτική - Οικονομία*

-Συγγραφείς-

Αλεξάκης Χρήστος
Αναπληρωτής Καθηγητής
στο Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης του
Πανεπιστημίου Πειραιώς

Ξανθάκης Εμμανουήλ
Καθηγητής Χρηματοοικονομικής
στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Η μελέτη και η κατανόηση των χρηματοοικονομικών αγορών εκκινεί από την υπόθεση ότι όλοι οι επενδυτές ενεργούν ορθολογικά και σύμφωνα με τις προβλέψεις της οικονομικής θεωρίας. Όμως, η αδυναμία ερμηνείας κάποιων χρηματοοικονομικών φαινομένων, όπως των χρηματιστηριακών κρίσεων, οδήγησε στην ανάπτυξη της Συμπεριφορικής Χρηματοοικονομικής, η οποία υποστηρίζει ότι κάποια χρηματοοικονομικά φαινόμενα ερμηνεύονται με μία λιγότερο ορθολογική συμπεριφορά ορισμένων μελών που συμμετέχουν σε μία αγορά.

Στο πρώτο ολοκληρωμένο εγχειρίδιο Συμπεριφορικής Χρηματοοικονομικής που κυκλοφορεί στην Ελλάδα, εξετάζονται και ερμηνεύονται οι ψυχολογικοί παράγοντες αλλά και οι ανθρώπινοι κανόνες συμπεριφοράς που επηρεάζουν τους επενδυτές κατά τη λήψη των επενδυτικών τους αποφάσεων. Ειδικότερα, παρουσιάζονται: η Λήψη Οικονομικών Αποφάσεων σε Συνθήκες Κινδύνου, η Υπόθεση της Αποτελεσματικής Αγοράς, Θεωρητικά Υποδείγματα μη Ορθολογικών Οικονομικών Αποφάσεων. Απευθύνεται στην χρηματοοικονομική κοινότητα με στόχο να βοηθήσει στην καλύτερη κατανόηση όχι μόνον του τρόπου των συναλλαγών των επενδυτών, αλλά και της αξίας των αξιογράφων ή της χρηματοοικονομικής ανάλυσης των επιχειρήσεων.

Αλεξάκης, Χρήστος Α.
Συγγραφέας

Ο Χρήστος Αλεξάκης αποφοίτησε από το Οικονομικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Πειραιώς και πήρε M.Sc. και Ph.D από το Πανεπιστήμιο του York της Μεγάλης Βρετανίας. Έχει διδάξει στα Πανεπιστήμια του York, του Bradford, του Leeds, καθώς και στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς. Από το 1999 έχει ενταχθεί στο διδακτικό προσωπικό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει εργαστεί επί σειρά ετών στη χρηματιστηριακή αγωγή και έχει διατελέσει σύμβουλος του κράτους σε θέματα απο κρατικοποιήσεων ως Διευθυντής της Ειδικής Γραμματείας Αποικιοκρατικοποιήσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης. Συμμετείχε σε διοικητικά συμβούλια χρηματιστηριακών εταιριών.

Ξανθάκης, Μανώλης Δ.
Συγγραφέας

Ο Μανώλης Δ. Ξανθάκης είναι καθηγητής Χρηματοοικονομικής Επιστήμης στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Είναι απόφοιτος του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών με μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο York στο Τορόντο του Καναδά και Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών με ειδίκευση στη Χρηματοοικονομική. Έχει μακροχρόνια ενασχόληση ως στέλεχος και σύμβουλος στον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα σε θέματα Χρηματοοικονομικής. Διετέλεσε Πρόεδρος του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών (1994-1998), Πρόεδρος της Ernst & Young Finance (1998-2002) και Πρόεδρος της Marfin F.G. (2003-2006). Το ερευνητικό και διδακτικό του έργο καλύπτει θέματα οικονομικής των επιχειρήσεων, χρηματοοικονομικής διοίκησης και αγορών, καθώς και νέων μορφών χρηματοδότησης.

Αντί Επιλόγου

Η επένδυση ξεκινά από τη χρηματοοικονομική ανάλυση, προσδιορίζει τα αδύνατα και τα δυνατά σημεία μιας επιχείρησης και διαπιστώνει το κατά πόσο είναι χρηματοοικονομικά ισχυρή και επικερδής. Χρησιμοποιούμε τη χρηματοοικονομική ανάλυση για να διερευνήσουμε τις ανάγκες μιας επιχείρησης και στη συνέχεια να διαμορφώσουμε την πρόταση, η οποία θα είναι ιδανική για να προσδιορίσει τα επενδυτικά της σχέδια και την εξέλιξη της στο μέλλον. Οι συνθήκες και οι λεπτομέρειες της άντλησης κεφαλαίων, είτε προέρχεται από επενδυτές είτε από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, βρίσκεται πάντα σε συνάρτηση με την παρούσα αξία της επένδυσης όπως επίσης και με την απόδοση της. Η μελέτη, λοιπόν, ενός επενδυτικού πλάνου ξεκινά από την κατάσταση της επιχείρησης σήμερα και φθάνει στον συνδυασμό χρηματοδοτικών εργαλείων και επενδυτικών φορέων με στόχο την όσο το δυνατόν πιο κερδοφόρα και βιώσιμη στρατηγική. Σε αυτό το τεύχος συγκεντρώσαμε τα εργαλεία της μελέτης αυτής και τελικά παρουσιάσαμε τους πόρους άντλησης κεφαλαίων που θα πρωταγωνιστήσουν τα επόμενα χρόνια, έχοντας κατά νου πως ανεξαρτήτως των συνθηκών, μια επιχείρηση οφείλει πάντα να εξελίσσεται με σαφή βήματα και οργανωμένο πλάνο.

3^{ο} χλμ. Ε.Ο. Ιωαννίνων – Αθηνών,
Τ.Κ: 45221, Ιωάννινα

Τηλ: 2651083180, 83181

e-mail: info@sigma-consultants.eu
web site: www.sigma-consultants.eu